

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๗

อ.พ. ๑๕/๒๕๔๗

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

เจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... ฉบับนี้ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งกำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐที่เป็นข้าราชการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ โดยได้ให้บทนิยามศัพท์ไว้ดังต่อไปนี้

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า กระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

“คณะกรรมการการอาชีวศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละแห่ง

“สถานศึกษาเอกชน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาซึ่งได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถานศึกษาเอกชน

“สถานประกอบการ” หมายความว่า สถานประกอบกิจการทางธุรกิจที่มีผลทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน ตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

วัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษา ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยนำความรู้อันเป็นสากลในทางทฤษฎีและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในทางปฏิบัติที่มีสมรรถนะนำไปประกอบอาชีพได้ โดยการจัดหลักสูตรตามหลักสูตรมาตรฐานที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีวิชาชีพและเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ

ทั้งนี้ ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบัน ให้มีคณะกรรมการอนุมัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่อนุมัติให้จัดการศึกษา

การบริหารการอาชีวศึกษา

กำหนดให้สถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่บริหารราชการภายในสถาบัน

การแบ่งส่วนราชการในสถาบันการอาชีวศึกษา

กำหนดให้สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

- (๑) สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน
  - (๒) วิทยาลัย
  - (๓) สำนัก
  - (๔) ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย
- สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน อาจแบ่งส่วนราชการเป็นฝ่าย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าฝ่าย

วิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นคณะวิชา ภาควิชา แผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาหรือภาควิชา

สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนก

การรวมกลุ่มของสถาบันการอาชีวศึกษาตั้งแต่ ๒ สถาบันขึ้นไป เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและพัฒนาศึกษาของสถาบันที่มีกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์เดียวกัน

กำหนดให้จัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นกลุ่มสถาบันเพื่อดำเนินกิจการดังกล่าวได้ หากสถาบันตั้งแต่สองสถาบันขึ้นไปมีกิจการใดอันอยู่ในวัตถุประสงค์เดียวกัน ที่จะร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและการพัฒนาการศึกษาของสถาบัน ทั้งนี้การจัดตั้งและการยุบเลิกกลุ่มสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการอาชีวศึกษา

การรับสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการ เข้าสมทบในสถาบันการอาชีวศึกษา

ภายใต้วัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษา สถาบันจะรับสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการ เข้าสมทบในสถาบันก็ได้ และมีอำนาจให้ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือปริญญา แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้น

เงินงบประมาณและรายได้ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษา

กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อดำเนินกิจการของสถาบัน

นอกจากเงินงบประมาณแล้ว สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจมีรายได้อื่น อาทิ

๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ จากการดำเนินการของสถาบัน หรือ

๒) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุที่สถาบันหรือสำนักงาน

คณะกรรมการอาชีวศึกษา ปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์เพื่อการดำเนินงานของสถาบัน หรือ

๓) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้ หรือ

๔) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ทั้งนี้ รายได้และเบี่ยงปรับที่ได้รับจากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถาบันไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบัน ได้มาโดยมีผู้ยกให้หรือได้มาโดยการซื้อหรือการแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

สภาสถาบันการอาชีวศึกษา

กำหนดให้มีสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ในสถาบัน โดยให้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายของสถาบันการอาชีวศึกษา และการดำเนินงานของสถาบัน รวมถึงพิจารณาแนวทางในการกำหนดหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน การรับเข้าสอบ หรือยกเลิกการรวมกลุ่มของ สถานศึกษาอื่น หรือสถานประกอบการ เพื่อการจัดการศึกษาร่วมกัน

สรรหาบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน เสนอการแต่งตั้ง และ ถอดถอน ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ฯลฯ

กำหนดให้คณาจารย์ประจำซึ่งสอนชั้นปริญญาในสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์

(๒) รองศาสตราจารย์

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์

ทั้งนี้ สถาบันอาจพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเพื่อให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษได้

ปริญญา ครุวิทยฐานะและเครื่องหมายวิทยฐานะ

กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน และมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิ สมควรแก่ปริญญานั้นได้ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำของสถาบันหรือผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน หรือสภาสถาบันในขณะดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญาได้ และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน ครุประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันได้

**การจัดการอาชีวศึกษาของ
สถานศึกษาเอกชนและสถานประกอบการ
ต้องได้รับการกำกับ ติดตาม การประเมิน
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จากรัฐ**

กำหนดให้มีการกำกับ ติดตาม การประเมิน
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้แก่
สถานศึกษาเอกชนและสถานประกอบการ และ
ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพ
และมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับ
สถานศึกษาของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

บทกำหนดโทษ

กำหนดอัตราโทษสำหรับผู้กระทำ
ความผิดฐานปลอม ทำเลียนแบบ ทำให้ปรากฏ
ซึ่งตรา เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือใช้ครุฑ
วิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง
เครื่องแบบ เครื่องหมายของสถาบันโดยไม่มี
สิทธิที่จะใช้

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๕๗

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นายหนัท ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายณัฐพล ประชุมญาติ	นิติกร ๓
นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์	วิทยากร ๕
นางสาววีรนุช หมั่นทอง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๕

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๔

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ..... -๑-

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๕
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๑๒
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๖
  - ๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๒๖
  - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง..... ๒๙
  - ๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง..... ๓๐
  - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๓๓
  - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม ๔๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

- การอาชีวศึกษา : การแข่งขันเศรษฐกิจไทยภายใต้สถานการณ์ใหม่ของโลก ..... (๑)
- การปฏิรูปการอาชีวศึกษา ..... (๓)
- วิสัยทัศน์กรมอาชีวศึกษา..... (๔)
- นโยบายกรมอาชีวศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา..... (๔)
- นโยบายข้อ ๑ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา..... (๕)
- นโยบายข้อ ๒ ปฏิรูปหลักสูตรอาชีวศึกษา..... (๗)
- นโยบายข้อ ๓ ปฏิรูปการเรียนการสอนอาชีวศึกษา..... (๗)
- นโยบายข้อ ๔ ปฏิรูปสถานศึกษา..... (๘)
- นโยบายข้อ ๕ ปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษา..... (๘)

ส่วนที่ ๑

**ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
การอาชีวศึกษา พ.ศ. ....**

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... มีผู้นำเสนอเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารวม ๖ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย **คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี** และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๗

๒. เสนอโดย **นายประกอบ รัตนพันธ์ กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์** และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

๓. เสนอโดย **นายประชาติป โดย คำสิงห์นอก กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา** และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

๔. เสนอโดย **นายพงษ์พิช รุ่งเป้า และนายสมชัย ฉัตรพัฒนศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา** และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

๕. เสนอโดย **นายอำนาจ คลังผา และพันตำรวจโท ไวพจน์ อภรณ์รัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย** และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

๖. เสนอโดย **นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ และนายชาญศักดิ์ ชาลินีนิติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย** และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับ มีหลักการในทำนองเดียวกัน โดยฉบับที่ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ มีเหตุผลของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่าโดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้ง กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐที่เป็นข้าราชการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา เพื่อควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ

และการบริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ แล้วส่งให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว และส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับ พร้อมกันไปในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับ พร้อมกันไป **ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก** และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

*๑. นายสุธรรม	แสงประทุม	เป็นประธานคณะกรรมการ	
๒. นายโสภณ	เพชรสว่าง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๓. นายชินวรณ์	บุญเกียรติ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง	
๔. นายณัฐวุฒิ	ประเสริฐสุวรรณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม	
*๕. นายเปรมศักดิ์	เพ็ญยุระ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่	
*๖. นายวีระศักดิ์	วงษ์สมบัติ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ	
*๗. นายจิตรนรา	นวรรตน์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๘. นายสนั่น	สุชากุล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง	
๙. นางลลิตา	ฤกษ์สำราญ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ	
๑๐. นายประกอบ	รัตนพันธ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ	
๑๑. นายประชาธิปไตย	คำสิงห์นอก	เป็นโฆษกคณะกรรมการ	
๑๒. นายพายัพ	ปั้นเกตุ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ	
*๑๓. รองศาสตราจารย์ชนะ	กสิภรณ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ	
๑๔. พลตำรวจเอก ดร.ณ	โสทธิพันธ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ	
๑๕. ร้อยโท กุเทพ	ใสกระจำจ	๑๖. นายโกวิทย์	ธารณา

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

๑๗. นางสาวชรินทร์ พุทธปวน	๑๘. นายณัฐพล	เกียรติวินัยสกุล
๑๙. นายตรีพล เจาะจิตต์	๒๐. นายนิสิต	สินธุ์ไพร
๒๑. นางบุญรื่น ศรีธเรศ	๒๒. นางผ่องศรี	แช่จิ่ง
๒๓. นายพงษ์พิช รุ่งเป้า	๒๔. นายพิเชษฐ	เชื้อเมืองพาน
๒๕. นายยุทธศิลป์ ฐาปนกุล	๒๖. นายระวีง	เนตรโพธิ์แก้ว
๒๗. นางลาวัลย์ ดันติกุลพงศ์	๒๘. นายวัฒนา	แข่งไพเราะ
๒๙. ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอาน	๓๐. นายวิทยา	ทรงคำ
๓๑. นายสถาพร มณีรัตน์	๓๒. นายสมบูรณ์	อุทัยเวียนกุล
๓๓. นายสานิต ว่องสัชนพงษ์	๓๔. นายสุพัฒน์	ธรรมเพชร
๓๕. นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ		

เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยคณะกรรมการขอเพิ่มเติมถ้อยคำ แต่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วย**คะแนนเสียงเอกฉันท์** และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙^๑ และ**ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันศุกร์ที่ ๒๓**

^๑ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป

**เมษายน ๒๕๔๗ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา
ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาแล้วรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็น
การด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิก**

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓ /๑๓๖๗๔ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... ที่คณะอนุกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะที่ ๒) เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) และนายสุวัฒน์ เงินจำ อธิบดีเลขาธิการสำนักงานปฏิรูปการศึกษา เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างฯ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่คณะอนุกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะที่ ๒) เสนอ

คณะอนุกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะที่ ๒) เสนอร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ กำหนดให้กระบวนการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับ กึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นความหมายของการจัดการอาชีวศึกษา

๑.๒ ระบบการจัดการอาชีวศึกษามีอย่างน้อย ๓ ระบบ คือ

๑.๒.๑ การอาชีวศึกษาในระบบ

๑.๒.๒ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคหรือระบบช่างฝึกหัด

๑.๒.๓ ระบบเทียบโอนประสบการณ์

๑.๓ หลักการของการจัดอาชีวศึกษา

๑.๓.๑ มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติโดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถาบันการอาชีวศึกษา

๑.๓.๒ ให้มีการบริหารในระบบเครือข่ายของสถาบันการอาชีวศึกษาของรัฐและเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนและสถานประกอบการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

๑.๓.๓ ให้การอาชีวศึกษาเป็นระบบเปิด มีความยืดหยุ่นหลากหลาย มีระบบเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ของบุคคล

๑.๓.๔ มีระบบจูงใจให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษา

๑.๓.๕ มีการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรด้านอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๑.๔ แนวการจัดอาชีวศึกษา

๑.๔.๑ ยึดประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนสายวิชาชีพสามารถศึกษาต่อระดับสูงได้เต็มตามศักยภาพ

๑.๔.๒ การจัดการเรียนการสอน ให้จัดสัดส่วนระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติที่เหมาะสม

๑.๔.๓ เนื้อหาสาระก้าวทันต่อวิทยาการสมัยใหม่ สืบสานและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย

๑.๔.๔ การอาชีวศึกษาต้องหล่อหลอมบุคคลตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงอุดมศึกษา

๑.๔.๕ มีการวัดและประเมินผลที่เน้นสมรรถนะเป็นหลัก รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัยในขณะทำงาน

๑.๔.๖ มีการวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างงานและอาชีพ

๑.๔.๗ เน้นความเชื่อมต่อระหว่างชีวิตการเรียนและชีวิตการทำงาน

๑.๕ การบริหารการอาชีวศึกษา

๑.๕.๑ มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน

๑.๕.๒ การเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาสายเทคโนโลยีและสายปฏิบัติการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการร่วมสามฝ่าย ได้แก่ ผู้แทนคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้แทนภาคเอกชนและสถานประกอบการในสัดส่วนที่เท่ากัน

๑.๕.๓ สถาบันการอาชีวศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ด้านนโยบายและมาตรฐานของคณะกรรมการ

๑.๕.๔ การบริหารและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนให้เป็นไปตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ

๑.๕.๕ ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชนสามารถรวมกลุ่มกันเป็นสถาบัน การอาชีวศึกษาเอกชน หรือเข้าเป็นเครือข่ายของสถาบันการอาชีวศึกษาของรัฐ เพื่อความร่วมมือทางวิชาการ การสร้างคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาชีพ การใช้ข้อมูลข่าวสาร และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

๑.๕.๖ ระบบการจัดสวัสดิการทั้งหมดของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้ง กองทุนต่าง ๆ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชน

๑.๖ บุคลากรการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา และพระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการครู คณาจารย์และบุคลากรการอาชีวศึกษา เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง ค่าตอบแทนสวัสดิการ ผลประโยชน์อื่น การบรรจุแต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างและการออกจากงาน

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อสังเกตชั้นต้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ. .... ตามที่คณะอนุกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (คณะทำงานพิจารณา ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะที่ ๒) แก้ไขเพิ่มเติม และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา ซึ่งมีหลักการ ดังนี้

๒.๒.๑ การเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยให้ความ เห็นชอบจากคณะกรรมการร่วม ๓ ฝ่าย ตามร่างมาตรา ๑๘ นั้น หากไม่กำหนดให้มีเฉพาะระดับ ปริญญาตรีเท่านั้น อาจทำให้การเปิดสอนหลักสูตรอาชีวศึกษามีไปถึงปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่งมุ่งไป ในสายวิชาการจะทำให้สายวิชาชีพขาดหายไป และไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของอาชีวศึกษา และเกิด ความซ้ำซ้อนกับการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาได้

๒.๒.๒ ให้รับประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ ไปพิจารณา ดังนี้

๑) เพิ่มบทบัญญัติในส่วนที่ ๔ การบริหารวิทยาลัยชุมชน (ร่างมาตรา ๓๔ - ร่างมาตรา ๔๐)

๒) การบริหารจัดการวิทยาลัยชุมชนให้สอดคล้องกับร่างกฎหมาย ๓ ฉบับ ที่อยู่ในชั้นพิจารณาของสภา คือ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ....

๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรบัญญัติให้สอดคล้อง กับคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ....

๔) การบริหารงานบุคลากรการอาชีวศึกษาเป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. .... โดยไม่จำเป็นต้องให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

๒.๒ ความเห็นในขั้นที่สุด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้ดำเนินการตรวจพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติม

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างฯ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) พิจารณา ซึ่งผลการพิจารณาสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๓.๑ ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ในการพิจารณามติคณะรัฐมนตรี

๓.๑.๑ กำหนดให้มีนิยาม “คณะกรรมการการอาชีวศึกษา” เพื่อให้เป็นตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีที่ให้รับประเด็นพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๘ ข้อ ๓) ไปพิจารณา (ร่างมาตรา ๓)

๓.๑.๒ ตัดบทบัญญัติ ส่วนที่ ๓ การบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน ออก เนื่องจากการบริหารและการจัดการศึกษาเอกชนมีกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนและกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการจัดการศึกษาเอกชนและระบบการจัดสวัสดิการของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเอกชนไว้อยู่แล้ว

๓.๑.๓ ตัดบทบัญญัติ หมวด ๓ ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ออก เนื่องจากมีการกำหนดรองรับให้มีการรับสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการเข้าสมทบในสถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละแห่งได้อยู่แล้ว

๓.๑.๔ ตัดบทบัญญัติ หมวด ๔ มาตรฐานและคุณภาพการอาชีวศึกษา ออกทั้งหมด เนื่องจากการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว สำหรับกรณีการประกันคุณภาพภายในและภายนอกได้มีกำหนดไว้แล้วในหมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาแห่งกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

๓.๑.๕ ตัดบทบัญญัติ หมวด ๕ คุณวุฒิวิชาชีพ ออก เนื่องจากการรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน ซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกับคุณวุฒิวิชาชีพ และการเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบระดับการศึกษาได้มีกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติแล้ว

๓.๑.๖ ตัดบทบัญญัติ หมวด ๖ บุคลากรอาชีวศึกษา ออกทั้งหมด เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มืองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพียงองค์กรเดียว และได้มีการจัดตั้งองค์กรดังกล่าวขึ้นตามร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่บริหารงานบุคคลซึ่งรวมถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการศึกษาด้วยแล้ว

๓.๑.๗ ตัดบทบัญญัติ หมวด ๗ การเงินและทรัพยากร ออก เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาไว้แล้ว สำหรับการจัดตั้งกองทุนที่มีได้กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องตราเป็นกฎหมาย

๓.๑.๘ ตัดบทเฉพาะกาลออก เนื่องจากมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดรองรับไว้แล้ว

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ที่กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายว่า มิให้มีการตรากฎหมายที่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เมื่อไม่มีการยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายอื่นจึงต้องตัดบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้ที่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายดังกล่าว ออก

๓.๒ สารสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... มีดังนี้

๓.๒.๑ ให้ตัดนิยามตามร่างเดิมมาตรา ๔ ออก และกำหนดนิยาม “สถาบัน” และ “รัฐมนตรี” เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

๓.๒.๒ บททั่วไป

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัดการศึกษา ในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติโดยนำ ความรู้อันเป็นสากลในทางทฤษฎีและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในทางปฏิบัติที่มีสมรรถนะ นำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ (ร่างมาตรา ๕) และให้จัดตาม หลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตร วิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีด้านเทคโนโลยีหรือด้านปฏิบัติการ (ร่างมาตรา ๖) และให้มีคณะกรรมการอนุมัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้แทนภาคเอกชนหรือสถานประกอบการ ในสัดส่วนที่เท่ากันมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุมัติให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีได้ (ร่างมาตรา ๗)

๓.๒.๓ การบริหารการอาชีวศึกษา

(๑) ให้มีสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนราชการ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และให้ถือว่ามีฐานะเช่นเดียวกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีอำนาจ จัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการภายในสถาบัน

การอาชีวศึกษาเช่นเดียวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ร่างมาตรา ๘) สำหรับสถาบันการอาชีวศึกษาที่คณะกรรมการตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอนุมัติให้จัดการสอนระดับปริญญาตรีมีฐานะเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๙) โดยสถาบันการอาชีวศึกษาตั้งแต่สองสถาบันขึ้นไปอาจร่วมกันจัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นกลุ่มสถาบันเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานและการพัฒนาการศึกษาของสถาบันได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๒) สถาบันการอาชีวศึกษาอาจแบ่งส่วนราชการ และหน่วยงานย่อยภายในส่วนราชการโดยทำเป็นประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒) และอาจรับสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการเข้าสมทบในสถาบันได้ (ร่างมาตรา ๑๓) ทั้งนี้รายได้และทรัพย์สินของสถาบันมาจากงบประมาณแผ่นดินและจากการที่มีผู้อุทิศให้ (ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕)

(๓) สถาบันการอาชีวศึกษามีสภาสถาบันเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารสถาบัน และอำนาจหน้าที่อื่นเช่นเดียวกับคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการด้วย (ร่างมาตรา ๑๗ ร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙) โดยแต่ละสถาบันมีผู้อำนวยการสถาบันซึ่งได้มาโดยวิธีการสรรหาจากผู้มีคุณสมบัติด้านคุณวุฒิการศึกษาและมีประสบการณ์ทางด้านการสอนหรือการบริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนสถาบันในกิจการทั่วไป รวมทั้งบริหารและควบคุมดูแลกิจการของสถาบัน (ร่างมาตรา ๒๐ ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๓) ทั้งนี้ โดยมีรองผู้อำนวยการสถาบัน และผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันทำหน้าที่รับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันมอบหมาย หรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถาบันในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ (ร่างมาตรา ๒๔) สำหรับการดำรงตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการขึ้นไปนั้น จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ เว้นแต่เป็นการรักษาราชการแทนจะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือน(ร่างมาตรา ๒๕) ซึ่งตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการส่วนราชการในสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร่างมาตรา ๒๖ และร่างมาตรา ๒๗) ส่วนการบริหารวิทยาลัยให้มีคณะกรรมการวิทยาลัยประจำวิทยาลัยแต่ละแห่งด้วย (ร่างมาตรา ๒๘)

๓.๒.๔ คณาจารย์ของสถาบันการอาชีวศึกษาระดับปริญญา

กำหนดให้คณาจารย์ประจำสถาบันการอาชีวศึกษามีตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับมีรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษของสถาบัน โดยกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้ตำแหน่งดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (ร่างมาตรา ๒๙ ถึง ร่างมาตรา ๓๒)

๓.๒.๕ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะของสถาบันการอาชีวศึกษา
ที่จัดการศึกษาระดับปริญญา

กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่สถาบันจัดสอน โดยให้การกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา กับให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์การให้ปริญญาตรีเกียรตินิยม อันดับหนึ่งและอันดับสอง และให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาตรีเกียรตินิยมคึกคักตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๓ ถึง ร่างมาตรา ๓๕) และกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ และเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา การใช้ครูประจำตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ และเชี่ยวชาญ (ร่างมาตรา ๓๖) ตลอดจนให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาออกข้อบังคับกำหนด เครื่องหมายของสถาบัน เครื่องแบบ เครื่องหมาย และเครื่องแต่งกายนักศึกษา กับให้สถาบันอนุญาต ให้ผู้ใดใช้เครื่องหมายเพื่อการค้าได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

๓.๒.๖ บทกำหนดโทษ

กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ใช้หรือผู้ที่แสดงว่าตนมีสิทธิใช้ครูประจำตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ เครื่องหมายของสถาบัน เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของสถาบัน หรือผู้ที่แสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีตำแหน่ง ประกาศนียบัตรต่าง ๆ และปริญญา โดยที่ตนไม่มีสิทธิ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีตำแหน่งหรือวิทยฐานะเช่นนั้น (ร่างมาตรา ๓๘) และกำหนด บทกำหนดโทษสำหรับผู้ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งเครื่องหมายของสถาบัน ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ใช้เครื่องหมายปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ ใช้ หรือทำให้ปรากฏ ซึ่งเครื่องหมายของสถาบันที่วัดดูหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคสอง และกำหนดให้ความผิดฐานใช้ หรือทำให้ปรากฏ ซึ่งเครื่องหมายของสถาบัน ที่วัดดูหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคสอง เป็นความผิดอันยอมความได้ (ร่างมาตรา ๓๙)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งกำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐที่เป็นข้าราชการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา เพื่อควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ และการบริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....”

๓. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๔. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า กระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

“คณะกรรมการการอาชีวศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละแห่ง

“สถานศึกษาเอกชน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาซึ่งได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถานศึกษาเอกชน

“สถานประกอบการ” หมายความว่า สถานประกอบกิจการทางธุรกิจที่มีผลทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชนตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๖. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๖.๑ บททั่วไป (ร่างหมวด ๑)

๖.๑.๑ การจัดการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ การจัดการอาชีวศึกษา ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยนำความรู้อันเป็นสากลในทางทฤษฎีและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในทางปฏิบัติที่มีสมรรถนะนำไปประกอบอาชีพได้

๖.๑.๒ การจัดหลักสูตรในการจัดการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ การจัดการอาชีวศึกษาตามมาตรา ๕ ให้จัดตามหลักสูตรมาตรฐานที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีวิชาชีพและเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ

๖.๑.๓ คณะกรรมการอนุมัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการอนุมัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่อนุมัติให้จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีตามมาตรา ๖ ในสถาบัน ประกอบด้วยผู้แทนคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนคณะกรรมการอุดมศึกษา และผู้แทนภาคเอกชนหรือสถานประกอบการในสัดส่วนที่เท่ากัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา การเลือกประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดังกล่าวกำหนด

๖.๒ การบริหารการอาชีวศึกษา (ร่างหมวด ๒)

๖.๒.๑ กำหนดให้มีสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ให้มีสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจจัดการอาชีวศึกษาตามมาตรา ๖ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่บริหารราชการภายในสถาบัน

การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก รวมทั้งการเปลี่ยนชื่อสถาบันต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้ออกเป็นกฎกระทรวง

ให้สถาบันเป็นนิติบุคคล

๖.๒.๒ การแบ่งส่วนราชการในสถาบันการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ สถาบัน อาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

(๑) สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน

(๒) วิทยาลัย

(๓) สำนัก

(๔) ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย

สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน อาจแบ่งส่วนราชการเป็นฝ่าย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าฝ่าย

วิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นคณะวิชา ภาควิชา แผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาหรือภาควิชา

สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนก

๖.๒.๓ การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนราชการในสถาบัน การอาชีวศึกษา และการแบ่งส่วนราชการในส่วนราชการของสถาบัน (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน วิทยาลัย สำนัก และศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยตลอดจน การแบ่งส่วนราชการในส่วนราชการดังกล่าว ให้ทำเป็นประกาศกระทรวง

๖.๒.๔ การรวมกลุ่มของสถาบันการอาชีวศึกษาตั้งแต่ ๒ สถาบันขึ้นไป เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและพัฒนาการศึกษาของสถาบันที่มีกิจการอันอยู่ใน วัตถุประสงค์เดียวกัน (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ถ้ามีกิจการใดอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของสถาบันตั้งแต่สองสถาบัน ขึ้นไปที่จะร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและการพัฒนาการศึกษาของสถาบัน ให้จัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นกลุ่มสถาบันเพื่อดำเนินกิจการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การจัดตั้งและการยุบเลิกกลุ่มสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

การเลือกประธานกลุ่มสถาบันและกรรมการกลุ่มสถาบัน วาระของประธานกลุ่ม สถาบันและกรรมการกลุ่มสถาบัน และระเบียบการดำเนินการของกลุ่มสถาบัน ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๖.๒.๕ การรับสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการ เข้าสมทบใน สถาบันการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ สถาบันจะรับสถานศึกษาอื่น หรือสถานประกอบการ เข้าสมทบในสถาบันก็ได้และมีอำนาจให้ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือปริญญา แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก สถาบันสมทบนั้น

การรับเข้าสมทบ การยกเลิกการสมทบ ของสถานศึกษาอื่นหรือสถาน ประกอบการ ให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การควบคุมสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๖.๒.๖ เงินงบประมาณและรายได้ของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อดำเนินกิจการของสถาบัน

นอกจากเงินงบประมาณตามวรรคหนึ่ง สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจมีรายได้ ดังนี้

(๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับจากการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๒) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์เพื่อการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๓) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๔) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนอื่นที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น ๆ

ให้สถาบัน หรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่นของสถาบัน

รายได้และเบี่ยงปรับที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับจากการดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๖.๒.๗ กรรมสิทธิ์และการจัดการทรัพย์สินของสถาบันการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๔ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบัน ได้มาโดยมีผู้ยกให้หรือได้มาโดยการซื้อหรือการแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันดังกล่าว

มาตรา ๑๕ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันใด ต้องจัดการให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้น

เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบันเพื่อการใด ต้องจัดการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศได้กำหนดไว้ และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

๖.๒.๘ สภาสถาบันการอาชีวศึกษา และอำนาจหน้าที่ของสภาสถาบัน (ร่างมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๖ ในสถาบัน ให้มีสภาสถาบันประกอบด้วย นายกสภาสถาบันเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการที่เป็นผู้แทนภาคเอกชน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น กรรมการที่เป็นผู้แทนคณาจารย์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้อำนวยการสถาบันเป็นเลขานุการสภาสถาบัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือก นายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นายกสภาสถาบันจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

มาตรา ๑๗ ให้สภาสถาบัน มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายของสถาบันเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา
(๒) ออกระเบียบและข้อบังคับของสถาบันเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๓) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน วิทยาลัย สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการในส่วนราชการดังกล่าว ต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๔) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญา

(๕) พิจารณาเสนอหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอนระดับปริญญา

(๖) อนุมัติการให้ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญา

(๗) เสนอการรับเข้าสมทบของสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการ เพื่อการจัดการศึกษาร่วมกัน รวมทั้งการยกเลิกการสมทบ กับเสนอการจัดตั้งและการยุบเลิกกลุ่มสถาบันต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๘) สรรหาบุคคลเสนอต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบัน

(๙) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการรายได้ ออกระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน

(๑๐) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสถาบัน

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสถาบัน

(๑๒) เสนอการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๑๓) แต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบัน ที่มีได้ระบุให้เป็นของผู้ใด โดยเฉพาะ

๖.๒.๙ ผู้บริหารของสถาบันการศึกษา การเข้าสู่ตำแหน่งและการออกจากตำแหน่งของผู้บริหาร รวมทั้งวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหาร (ร่างมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๘ ให้มีผู้อำนวยการสถาบันคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และจะให้มีรองผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันหรือมีทั้งรองผู้อำนวยการสถาบันและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐

ผู้อำนวยการสถาบันมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบันจากครูหรือคณาจารย์ประจำของสถาบันผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบันจากครูหรือคณาจารย์ประจำของสถาบันผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑

เมื่อผู้อำนวยการสถาบันพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการสถาบันและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันพ้นจากตำแหน่งด้วย

ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน และผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินวิทยฐานะตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง และหรือกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการศึกษา

๖.๒.๑๐ คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถาบันการศึกษา (ร่างมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๐ ผู้อำนวยการสถาบันและรองผู้อำนวยการสถาบันต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่สถาบันรับรองและได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สถาบันรับรองมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี หรือเคยดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสภาสถาบันหรือในสภาสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สถาบันรับรองมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี หรือ

(๒) ได้รับปริญญาตรีจากสถาบัน หรือปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหาร ในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สถาบันรับรองมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือ เคยดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสภาสถาบันหรือในสภาสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สถาบันรับรอง มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี

มาตรา ๒๑ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันต้องได้รับปริญญาตรีจากสถาบันหรือปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สถาบันรับรอง

๖.๒.๑๑ อำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการสถาบัน มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการ และข้อบังคับของสถาบัน รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๒) ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ และข้อบังคับของสถาบัน

(๓) เป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั่วไป

(๔) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสถาบันเพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน หรือตามที่ สภาสถาบันมอบหมาย

๖.๒.๑๒ ผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา และอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาราชการแทน (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการสถาบันเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการสถาบันหลายคนให้ รองผู้อำนวยการสถาบันซึ่งผู้อำนวยการสถาบันมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าผู้อำนวยการสถาบันไม่ได้มอบหมาย ให้รองผู้อำนวยการสถาบันซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน หรือไม่มีผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถาบันตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกสภาสถาบันแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐ เป็นผู้รักษาราชการแทน

ให้ผู้รักษาราชการแทนตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ผู้อำนวยการสถาบัน และในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใด

ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการสถาบัน
ในระหว่างที่รักษาราชการแทนด้วย

**๖.๒.๑๓ การกำหนดตำแหน่งและสถานภาพของหัวหน้าส่วนราชการใน
สถาบันการอาชีวศึกษา และคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอน
ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕)**

มาตรา ๒๔ ในสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน ให้มีผู้อำนวยการเป็น
ผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน

ในวิทยาลัย สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า
วิทยาลัย ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย สำนัก ศูนย์หรือ
หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยนั้น

ในส่วนราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะให้มีรองผู้อำนวยการ
ส่วนราชการเพื่อทำหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการส่วนราชการนั้น ๆ มอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๕ ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการ
หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย
รองผู้อำนวยการศูนย์ หรือรองผู้อำนวยการหน่วยงานเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน และผู้อำนวยการสำนักเป็นตำแหน่ง
บุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง
ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

**๖.๒.๑๔ ข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา
ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในสถาบัน และข้อจำกัดในการรักษาราชการแทน
(ร่างมาตรา ๒๖)**

มาตรา ๒๖ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้อำนวยการสำนัก
ผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย
จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว จะรักษาราชการแทน
ตำแหน่งอื่นอีกตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือน

๖.๒.๑๕ คณะกรรมการวิทยาลัยในสถาบันการอาชีวศึกษา (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ในวิทยาลัยแต่ละแห่งของสถาบัน ให้มีคณะกรรมการวิทยาลัย คณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครูหรือคณาจารย์ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของวิทยาลัยแห่งนั้น ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น ในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ

นอกจากกรรมการตามวรรคหนึ่งแล้ว คณะกรรมการวิทยาลัยอาจมีผู้แทนสถานประกอบการด้านธุรกิจการพาณิชย์ การเกษตร หรืออุตสาหกรรม ผู้แทนหอการค้าจังหวัดและผู้แทนองค์กรด้านอาชีวศึกษาในพื้นที่ เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นได้

ในกรณีที่วิทยาลัยใดไม่มีศิษย์เก่า ให้คณะกรรมการวิทยาลัยของวิทยาลัยนั้น ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาหรือการเลือก ประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการวิทยาลัย

๖.๓ คณาจารย์ของสถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญา (ร่างหมวด ๓)

๖.๓.๑ การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำซึ่งสอนชั้นปริญญา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการและการถอดถอน (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ คณาจารย์ประจำซึ่งสอนชั้นปริญญาในสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๖.๓.๒ การแต่งตั้ง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ (ร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๒๙ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นอาจารย์พิเศษในวิชาที่ผู้นั้นมีความชำนาญเป็นพิเศษ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

มาตรา ๓๐ สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม และมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๖.๓.๓ การอนุญาตให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ใช้ชื่อตำแหน่งของตนเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป เว้นแต่ตำแหน่งอาจารย์และอาจารย์พิเศษ (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ให้ผู้เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าว เป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

๖.๔ ปฏิญาและเครื่องหมายวิทยฐานะของสถาบันที่จัดการศึกษาระดับ ปริญญา (ร่างหมวด ๔)

๖.๔.๑ สถาบันการอาชีวศึกษามีอำนาจให้ปฏิญาในสาขาวิชาที่มีการ สอนในสถาบันได้ (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ สถาบันมีอำนาจให้ปฏิญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันได้
ปฏิญาในสาขาวิชาใดจะเรียกชื่ออย่างไร และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
นั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๖.๔.๒ ปฏิญญาเกิตติมศักดิ์ (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ สถาบันมีอำนาจให้ปฏิญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสถาบันเห็นว่า
ทรงคุณวุฒิ สมควรแก่ปฏิญญานั้น แต่จะให้ปฏิญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำของสถาบันหรือ
ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน หรือสภาสถาบันในขณะดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

สาขาของปฏิญาและหลักเกณฑ์การให้ปฏิญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๖.๔.๓ ครุยประจำตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะหรือ
เข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปฏิญาได้ และอาจกำหนดให้มีครุย
ประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน ครุยประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุยประจำตำแหน่ง
คณาจารย์ของสถาบันได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยประจำตำแหน่ง
ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุยประจำตำแหน่ง ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ จะใช้ในโอกาสใด โดยมี
เงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๖.๔.๔ เครื่องหมายของสถาบันการอาชีวศึกษา เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มี
เครื่องหมายของสถาบัน เครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาได้
โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้เครื่องหมายของสถาบัน เพื่อการค้าหรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อ
ประโยชน์ของสถาบันตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน

๖.๕ การจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาเอกชนและสถานประกอบการ (ร่างหมวด ๕)

๖.๕.๑ ให้มีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาจากรัฐในการจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาเอกชนและสถานประกอบการ (มาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ การจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาเอกชนและสถานประกอบการ ให้มีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

การกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

๖.๕.๒ การจัดหลักสูตรในการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาที่ได้รับ ความร่วมมือจากสถานประกอบการ และสิทธิประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับ จากการให้ความร่วมมือดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๗ และ มาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๗ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษาให้จัดตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

มาตรา ๓๘ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษาอาจได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐดังต่อไปนี้

- (๑) การสนับสนุนจากรัฐในด้านวิชาการ
- (๒) การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี สำหรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามที่ ประมวลรัษฎากรกำหนด
- (๓) สิทธิและประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

๖.๖ บทกำหนดโทษ (ร่างหมวด ๖)

๖.๖.๑ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ใช้ครุภัณฑ์ประจำตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ วิทยฐานะ เครื่องหมายของสถาบันการศึกษา เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือ เครื่องแต่งกายนักศึกษาของสถาบัน โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีตำแหน่ง ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง และปริญญาของสถาบัน โดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดผู้อื่น เชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีตำแหน่งหรือวิทยฐานะเช่นนั้น (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ผู้ใดใช้ครุภัณฑ์ประจำตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ วิทยฐานะ เครื่องหมายของสถาบัน เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของสถาบัน โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีตำแหน่ง ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาของสถาบัน โดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีตำแหน่งหรือวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๖.๒ บทกำหนดโทษ สำหรับผู้ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งเครื่องหมายของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้ใช้เครื่องหมายปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบดังกล่าว และผู้ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งเครื่องหมายของสถาบันที่วัดถูหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ผู้ใด

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งเครื่องหมายของสถาบัน ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้เครื่องหมายปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏ ซึ่งเครื่องหมายของสถาบันที่วัดถูหรือสินค้าใด ๆ โดย

ฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคสอง

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษแต่กระทางเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

(๑) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้**มีการอ้างอิงกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**อยู่หลายประการ ซึ่งปัจจุบันกฎหมายฉบับดังกล่าว**ยังมิได้ใช้บังคับ** และขณะนี้**อยู่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการธิการ** ดังนั้น ทำอย่างไรจึงจะให้คณะกรรมการผู้ซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และคณะกรรมการซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูฯ ดังกล่าวพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ได้อย่างประสานเกี่ยวโยงกัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในอนาคต

(๒) การที่สถาบันการอาชีวศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สามารถทำการสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี เป็นผลให้การอาชีวศึกษาคาบเกี่ยวไปด้วยการศึกษา ๒ ประเภท คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาได้แก่การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้แก่การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี ทำให้ระบบการบริหารงานบุคคลในสถาบันการอาชีวศึกษามี ๒ ระบบ คือ ระบบวิทยฐานะของ**ข้าราชการครูที่มีได้สอนระดับปริญญา** และระบบตำแหน่งทางวิชาการของ**คณาจารย์ผู้สอนระดับปริญญา** ดังนั้น จะมีวิธีการอย่างไรที่จะให้ระบบการบริหารงานบุคคลในสถาบันการอาชีวศึกษา ภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) การจัดให้สถาบันการอาชีวศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ถึงระดับปริญญาตรี ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เนื่องในปัจุบันตลาดแรงงานกำลังมีความต้องการนักเทคโนโลยีในระดับปริญญา ประกอบกับเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้มีโอกาสเพิ่มคุณวุฒิของตน

นอกจากนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งข้อสังเกตว่า **หลักการที่แท้จริง** ของการอาชีวศึกษาคือ การสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แต่จากภาพรวมของโครงสร้างของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เห็นว่า น่าจะไปลอกเลียนโครงสร้างสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการสอนระดับปริญญา มา ซึ่งปัญหาที่อาจเกิดขึ้นก็คือ เมื่อสถาบันการอาชีวศึกษาผลักดันตนเองให้สอนได้ถึงระดับปริญญาตรีแล้ว

ก็จะพยายามผลักดันตนเองขึ้นไปอีก เพื่อให้เปิดสอนในระดับปริญญาโทและเอก ตามลำดับ ได้ แล้วจัดให้มีการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาบ่อยลงหรือเลิกสอนไปเลย ดังตัวอย่างที่เกิดขึ้นในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และที่กำลังจะเกิดปัญหาตามมาคือในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ดังนั้น จะมีวิธีการอย่างไรที่จะป้องกันมิให้สถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี ยังคงสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่ได้ โดยไม่สูญเสียความเป็นอาชีวศึกษาของตนไป ทั้งนี้ เพื่อไม่ต้องสร้างระบบอาชีวศึกษาขึ้นมาใหม่เพื่อทดแทนของเดิมดังตัวอย่างที่เคยมีในอดีต

(๔) การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดให้มีการสอนในระดับปริญญาตรีเท่านั้นที่จะมีฐานะเป็นนิติบุคคล น่าจะเป็นเพราะไปอาศัยแนวของสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาที่สอนในระดับปริญญาให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล การกำหนดเช่นนี้ จะเป็นการกระตุ้นให้สถาบันการอาชีวศึกษารับผลักดันตัวเองให้มีการสอนในระดับปริญญาตรีเพื่อให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพราะเมื่อมีฐานะเป็นนิติบุคคลแล้ว ก็สามารถเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินได้ทุกประเภท เพราะร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้อสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้ถือให้สถาบันการอาชีวศึกษาแห่งใด ให้เป็นกรรมสิทธิ์เป็นของสถาบันนั้น

แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานรวมทั้งสถานศึกษาของเอกชนแล้ว กฎหมายกลับกำหนดให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงตั้งข้อสังเกตว่า เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้สถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลด้วยไม่ได้ เพราะเมื่อกำหนดฐานะให้เป็นนิติบุคคลแล้ว สถาบันการอาชีวศึกษาก็สามารถเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินได้ โดยไม่ต้องผลักดันตัวเองให้ต้องสอนถึงระดับปริญญาตรีอีก ซึ่งจะช่วยให้สถาบันการอาชีวศึกษายังคงมีความเป็นอาชีวศึกษา และการอาชีวศึกษาก็จะคงอยู่ต่อไปได้ตามเจตนารมณ์

(๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอเป็นข้อสังเกตต่อคณะกรรมการว่า ในร่างพระราชบัญญัตินี้ มุ่งเน้นแต่เฉพาะสถาบันการอาชีวศึกษาของรัฐเท่านั้น โดยมีได้มุ่งเน้นสถาบันการอาชีวศึกษาของเอกชน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมิได้ควบคุมดูแลสถาบันการอาชีวศึกษาของเอกชนแต่อย่างใด ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาชั้นพื้นฐาน และเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งถนัดในด้านการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานมากกว่า เป็นผู้ควบคุมดูแลสถาบันการอาชีวศึกษาเอกชน ฉะนั้น จะแก้ไขให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นผู้ควบคุมดูแลสถาบันการอาชีวศึกษาของเอกชนด้วยได้หรือไม่ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาทั้งจากสถาบันการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

นอกจากนี้ ในปัจจุบัน การจัดการอาชีวศึกษาของสถาบันเอกชนนั้น การควบคุมคุณภาพและจำนวนผู้จบการศึกษาในแต่ละสาขาวิชายังกระทำไม่ได้โดยยาก ดังนั้น

ในปัญหาเกี่ยวกับการเปิดสอนระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษาเอกชน จึงควรกำหนดให้คณะกรรมการอนุกรรมการศึกษาระดับปริญญาในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีอำนาจควบคุมดูแลว่า การเรียนการสอนของสถาบันการอาชีวศึกษาได้มาตรฐานหรือไม่ หากได้มาตรฐานก็สามารถเปิดสอนระดับปริญญาตรีได้

(๖) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันสถาบันการอาชีวศึกษาในสวนภูมิภาค มีเปิดสอนชั้นสูงสุดก็แค่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเท่านั้น หากนักศึกษาประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ก็จะต้องเข้ามาศึกษาต่อในกรุงเทพฯ ทำให้ผู้ปกครองต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การกำหนดให้สถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่งสามารถจัดให้มีการเรียนการสอนถึงระดับปริญญาได้แล้ว ก็จะทำให้ผู้ปกครองประหยัดค่าใช้จ่าย รวมทั้งกรณียังสอดคล้องกับหลักการกระจายการศึกษาสู่ท้องถิ่น และส่งผลให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ในสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งจบการศึกษาเพียงชั้นปริญญาตรี พัฒนาคุณภาพและความรู้ของตนเองให้สูงขึ้น อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อให้สอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรีได้

(๗) ในปัจจุบันสถาบันการอาชีวศึกษามีปัญหาเรื่องการจัดการศึกษาเป็นจำนวนมาก เช่น วิทยาลัยเกษตรกรรม ซึ่งไม่มีผู้สนใจเข้าศึกษาก็ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียนเกษตรกรรมเนื่องจากไม่มีที่ดินให้ทำไร่นา จึงให้บุตรหลานเข้าศึกษาในสายสามัญมากกว่า และต้องยอมรับว่าคนที่มาเรียนอาชีวศึกษานั้นส่วนใหญ่เป็นคนที่มีความรู้ไม่ดี ดังนั้น จะเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะเพิ่มหมวดในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นหมวดกองทุนอาชีวศึกษา เพื่อดูแลและเป็นหลักประกันว่า ผู้จบการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพแต่ด้อยโอกาสให้ มีงานทำ ทั้งนี้ โดยจะต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานกองทุนอาชีวศึกษา และติดตามการใช้เงินกองทุนอาชีวศึกษาด้วย

(๘) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับมาตรา ๑๔ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ที่กำหนดให้

“ ชลช ชลช

นอกจากเงินงบประมาณตามวรรคหนึ่ง สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจมีรายได้ ดังนี้

เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับจากการดำเนินกิจการของสถาบัน

ชลช ชลช”

เมื่อมีคำว่าผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง อาจทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงได้เสนอเป็นข้อเสนอแนะว่า ควรระบุที่มาของรายได้และผลประโยชน์ให้ชัดเจน รวมทั้งได้เสนอแนวคิดฯ หากสถาบันการอาชีวศึกษาคิดค้น

สิ่งประดิษฐ์ทางเทคโนโลยีใดได้สักอย่างหนึ่งแล้ว จะสามารถนำไปร่วมลงทุนกับองค์กรเอกชนเพื่อสร้างรายได้ ดังนี้ ทำได้หรือไม่

(๙) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงความคิดเห็นว่า เนื่องจาก การอาชีวศึกษาเป็นรากฐานของวิชาชีพทั้งหลายที่ต้องเสริมสร้างพัฒนา เริ่มต้นปัจจัยสี่ในชีวิต เช่น เสื้อผ้า อาหาร รถยนต์ การก่อสร้างบ้านเรือน อาคาร รวมตลอดไปจนถึงอาวุธ เครื่องบิน

ปัจจุบันสถาบันการอาชีวศึกษามีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงสมควรกำหนดให้มี คณะกรรมการมาตรฐานการอาชีวศึกษา ขึ้นในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้มีอำนาจ ควบคุมดูแลมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาของสถาบันภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้จบ การศึกษามีประสบการณ์และทักษะในวิชาชีพอย่างแท้จริง

(๑๐) ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทเฉพาะกาล เกี่ยวกับการโอนบรรดาสถิติ กิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน งบประมาณและรายได้ของโรงเรียนหรือวิทยาลัยมาเป็นของ สถาบันการอาชีวศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงเห็นสมควรให้เพิ่มบทเฉพาะกาลขึ้นในร่าง พระราชบัญญัตินี้ เพื่อความสมบูรณ์

นอกจากนี้ ควรจะกำหนดให้นักศึกษาฝึกงานสามารถนำชั่วโมงฝึกงานมา เทียบโอนหน่วยกิต รวมทั้งควรกำหนดให้ผู้ซึ่งประกอบอาชีพอยู่ในบริษัทเอกชนหรือไป ทำงานในต่างประเทศ เช่น ประเทศซาอุดีอาระเบีย สามารถเทียบโอนประสบการณ์ภาคปฏิบัติ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนเพื่อเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้นตามความสามารถที่แท้จริงได้

(๑๑) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงความห่วงใยกับนักศึกษาของสถาบัน อาชีวศึกษาบางกลุ่มบางคน ที่มักจะใช้เวลาว่างไปทำกิจกรรมที่ไม่ดี ต่อยตีกัน จึงได้เสนอเป็น ข้อเสนอแนะไปยังคณะกรรมการว่า ควรจะเพิ่มหมวดเรื่องคุณธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ให้แก่นักศึกษาในร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้หรือไม่

นอกจากนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอข้อสังเกต เกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาคของผู้เข้าศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา และเรื่องหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินจากกองทุนให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไปยังรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ว่าหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมนั้นก็ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาที่ยากจน แต่ปัจจุบันกลับไปเอื้อประโยชน์ให้แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

๒. สรุปประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

ก) ในเบื้องต้น คณะกรรมาธิการเสนอขอตัดคำจำกัดความของคำว่า “การอาชีวศึกษา” ในร่างมาตรา ๓ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากมีการบัญญัติความทำนองเดียวกันไว้ในร่างมาตรา ๕ แล้ว

มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายตั้งข้อสังเกตว่า คำจำกัดความของคำว่า “การอาชีวศึกษา” นั้น ตามร่างเดิมไม่มี คณะกรรมาธิการมีเหตุผลอย่างไรจึงบัญญัติความดังกล่าวไว้ เพราะมีการอธิบายความเรื่องจัดการอาชีวศึกษาไว้ในมาตรา ๕ แล้ว กรณีสามารถตัดคำจำกัดความคำว่า “การอาชีวศึกษา” ในมาตรา ๓ ออกได้ นอกจากนี้ คำจำกัดความคำว่า “การอาชีวศึกษา” ยังมีปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเห็นด้วยกับการมีคำจำกัดความของคำว่า “การอาชีวศึกษา” ไว้หมายความว่า “กระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ” ส่วนความว่า “เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี” นั้น เป็นความขยายคำจำกัดความ จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องใส่ไว้

มีกรรมาธิการเสียงข้างน้อยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้เรียกว่าพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. .... ดังนั้น จึงต้องมีการให้คำจำกัดความของคำว่า “การอาชีวศึกษา” ไว้เพื่อทราบความหมายของคำว่า “การอาชีวศึกษา” เช่นเดียวกับ **ร่างพระราชบัญญัติการพลศึกษา ก็มีการให้คำจำกัดความของคำว่า “การพลศึกษา” ไว้ เพื่อให้ทราบความหมาย** ส่วนความในมาตรา ๕ เป็นการอธิบายความเรื่องจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับคำว่า “การอาชีวศึกษา”

คณะกรรมาธิการตอบชี้แจงว่า คำจำกัดความคำว่า “การอาชีวศึกษา” มีอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงสามารถตัดคำจำกัดความดังกล่าวออกได้ แต่อย่างไรก็ตามคณะกรรมาธิการแถลงขออนำกรณีไปพิจารณาให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

ข) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าการพิจารณาในมาตรา ๕ นั้นเกี่ยวข้องกับบทนิยามในมาตรา ๓ แต่เห็นว่าความในมาตรา ๕ ควรจะเป็น “การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ...” ตามเดิมโดยไม่ควรตัดความว่า “...การฝึกอบรมวิชาชีพ...” ออก เพราะมีเจตนารมณ์ต้องการให้ “วิชาชีพ” แตกต่างกับอาชีพ

คณะกรรมาธิการชี้แจงว่า สาเหตุที่ตัดความว่า “...การฝึกอบรมวิชาชีพ...” เพราะได้มีการบัญญัติความไว้ในคำจำกัดความคำว่า “การอาชีวศึกษา” ในมาตรา ๓ แล้ว

กรรมาธิการเสียงข้างน้อย ให้ความเห็นว่าหลังจากการตรวจสอบ**พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒** แล้วไม่ปรากฏคำจำกัดความว่าการอาชีวศึกษาแต่อย่างใด คงปรากฏความตาม**มาตรา ๒๐ ว่า “การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือ**

ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการ อาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง”

มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสนอแนะว่า เนื่องจากความในมาตรา ๕ นี้มีความเกี่ยวข้องกับมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ จึงขอให้พิจารณาพร้อมกันไป

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสอบถามเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้วมีมติเห็นชอบตามเหตุผลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ
กรรมการเสียงข้างน้อยที่ขอให้คงคำจำกัดความว่า “การอาชีวศึกษา” ในมาตรา ๓ ไว้ตาม
ร่างที่คณะกรรมการได้เพิ่มความไว้ ซึ่งเป็นผลให้คงความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๘
และมาตรา ๑๗ ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรา ๓ ไว้ ตามที่คณะกรรมการได้แก้ไขด้วย

ค) มีกรรมการผู้สงวนความเห็นอภิปรายชี้แจง เรื่องชื่อตำแหน่งของ
ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถาบันออกเป็น ๒ แนวทาง คือ

(๑) เมื่อสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถาบันที่มีระดับสูงกว่ามัธยมปลาย หรือระดับ
ประถมศึกษา จึง**ควรกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถาบันฯ เป็น “อธิการบดี”** ไม่ใช่เป็น
“ผู้อำนวยการฯ” และควรปรับให้สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน เป็นสำนักงานอธิการบดี เพื่อเป็น
คุณูปการแก่อาจารย์และนักศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่งให้เทียบเท่าอาจารย์และ
นักศึกษาในมหาวิทยาลัย สำหรับสาเหตุที่ไม่เสนอให้ใช้ชื่อตำแหน่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดว่า “อธิการ”
ทั้งที่สถาบันเปิดทำการสอนสูงสุดในระดับปริญญาตรี **ก็เพื่อให้รองรับในกรณีที่สถาบันสามารถ
จัดให้มีการสอนได้ถึงระดับปริญญาโท และปริญญาเอก**

(๒) เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดชื่อเรียกตำแหน่งของหัวหน้า
ส่วนราชการในสถาบันการอาชีวศึกษาว่า ผู้อำนวยการ เช่น ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการ
สำนักงาน ผู้อำนวยการวิทยาเขต ผู้อำนวยการสำนัก เป็นต้น กรณีอาจทำให้เกิดความสับสนในการ
เรียกชื่อตำแหน่งได้ ทั้งคณาจารย์ยังสามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ รอง
ศาสตราจารย์ เป็นต้น ได้เช่นเดียวกับอาจารย์มหาวิทยาลัย ดังนั้น จึงควรแก้ไขให้**ผู้บังคับบัญชา
สูงสุดของสถาบันซึ่งเปิดสอนในระดับสูงสุดคือระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็น “อธิการ”**
ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

คณะกรรมการตอบชี้แจงว่า

เนื่องจากการจัดการบริหารสถาบันการอาชีวศึกษานั้น เป็นการจัดการบริหาร
องค์กรพิเศษที่เทียบไม่ได้กับสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป เพราะจะเป็นการรวมเอาวิทยาลัยหลาย ๆ
วิทยาลัย เช่น วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยสารพัดช่าง ฯลฯ มารวมกันเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา
ทั้งจะมีกลุ่มสถาบันที่รวมสถาบันหลายสถาบันเข้าด้วยกัน ตามความถนัดของแต่ละสถาบัน เป็น
สถาบัน ก กับสถาบัน ข เชี่ยวชาญการต่อเรือ ก็จะนำมารวมเป็นกลุ่มสถาบันต่อเรือ

ประเด็นที่คณะกรรมการสิทธิการขออภัยโทษ ก็คือ สถาบันการอาชีวศึกษาไม่จำเป็นต้องสอนถึงระดับปริญญาตรีทุกแห่ง ทั้งนี้ เพราะการที่สถาบันเปิดสอนระดับปริญญาตรีไม่ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการอนุมัติการจัดการศึกษาตามร่างมาตรา ๗ เสียก่อน เมื่อเป็นความลึกลับเช่นนี้ จึงไม่อาจจะกำหนดตำแหน่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถาบันให้เป็นอธิการบดีหรืออธิการ เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. .... ในขณะนี้ได้ แต่หากเมื่อเกิดความพร้อมในทุกสถาบันแล้วจึงค่อยมาแก้ไขตำแหน่งอีกครั้ง

ง) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายขอตัดความในมาตรา ๑๙ วรรคท้าย ความว่า “...จนกว่าจะมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อาชีวศึกษา และกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาโดยเฉพาะ” **เพราะว่าขณะนี้ มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว แต่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของวุฒิสภา ซึ่งตามกฎหมายดังกล่าว จะกำหนดให้มี ก.ค.ศ. เป็นองค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ซึ่งขณะนี้กำลังร่างระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารงานของข้าราชการครูทุกกรมอยู่** โดยที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษายังไม่มีการยกร่างขึ้นในชั้นนี้จึงขอตัดความดังกล่าวข้างต้นไว้ก่อน

คณะกรรมการสิทธิการแถลงไม่ติดใจ

จ) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแถลงขอให้ตัดมาตรา ๓๗/๑ ออก เนื่องจากมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการสนับสนุนการศึกษาของรัฐ จึงไม่ควรเขียนไว้ในกฎหมายลูก

คณะกรรมการสิทธิการแถลงไม่ติดใจ

ฉ) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นของตัดมาตรา ๓๗/๔ ความว่า “สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษา ได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้...” ที่ได้รับการลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีอากรตามร่างมาตรา ๓๗/๔ (๒) นั้น มีบัญญัติในกฎหมายอื่นอยู่แล้ว จึงขอให้ตัดความในมาตรานี้ออกทั้งหมด

มีกรรมการสิทธิการอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าสิทธิประโยชน์ประการหนึ่งคือ “๑ การสนับสนุนจากรัฐในด้านวิชาการ” ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ จึงไม่ควรจะตัดความในมาตรานี้ออกทั้งหมด

มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า ไม่ควรจะตัดความในมาตรา ๓๗/๔ ออก รวมทั้งควรให้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวแก่สถานศึกษาเอกชนด้วย

คณะกรรมการสิทธิการชี้แจงว่า เห็นชอบที่จะให้คงมาตรานี้ไว้ทั้งมาตรา แต่ทั้งนี้ขอแก้ไขถ้อยคำใน (๒) ของมาตรา ๓๗/๔ เป็นดังนี้

“(๒) การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี สำหรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามที่
กฎหมายประมวลรัษฎากรกำหนด”

นอกจากการที่กำหนดให้สิทธิประโยชน์แก่สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาตามมาตรา ๓๗/๔ นั้น คำว่า “สถานศึกษา” หมายความว่า “สถานศึกษาเอกชน” ด้วย เมื่อสถานศึกษาเอกชนเป็นผู้ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการ จึงมิได้กำหนดให้สถานศึกษาเอกชนได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๓๗/๔ ด้วย

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ **ไม่มีการแก้ไข**

คำปรารภ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๒ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า กระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ
เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

“คณะกรรมการการอาชีวศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละแห่ง

“สถานศึกษาเอกชน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาซึ่งได้รับ
อนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถานศึกษาเอกชน

“สถานประกอบการ” หมายความว่า สถานประกอบกิจการทางธุรกิจที่มีผล
ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชนตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ การจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยนำความรู้อันเป็นสากลในทางทฤษฎีและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในทางปฏิบัติที่มีสมรรถนะนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ การจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามมาตรา ๕ ให้จัดตามหลักสูตรมาตรฐานที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี หรือด้านปฏิบัติที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการอนุมัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาคณะหนึ่งมีอำนาจหน้าที่อนุมัติให้จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามมาตรา ๖ ในสถาบัน ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนคณะกรรมการอุดมศึกษา และผู้แทนภาคเอกชนหรือสถานประกอบการในสัดส่วนที่เท่ากัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา การเลือกประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อทำหน้าที่เป็นเลขานุการ การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดังกล่าวกำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

หมวด ๒ การบริหารการอาชีวศึกษา

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ ให้มีสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ~~และให้ที่ศึกษาที่มีฐานะเช่นเดียวกับที่ต่างประเภทพื้นที่ที่การศึกษาที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจจัดการอาชีวศึกษา และที่ศึกษาที่ขอขรมวิเศษตามมาตรา ๖ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่บริหารราชการภายในสถาบันที่ขอขรมวิเศษให้พ้นจากพันธกิจหน้าที่ที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการมาใช้บังคับโดยอนุโลม~~ การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก รวมทั้งการเปลี่ยนชื่อสถาบันที่ขอขรมวิเศษต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้ออกเป็นกฎกระทรวง ให้สถาบันเป็นนิติบุคคล”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๙

คณะกรรมการการตัดออก

“มาตรา ๙ ให้สถาบันที่ตามมาตรา ๘ ที่คณะกรรมการตามมาตรา ๘ อนุมัติ ให้ที่ศึกษาที่ระดับปริญญาตรีที่นอกเหนือจากที่ศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ทั้งนี้ ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐

คณะกรรมการการตัดออก

“มาตรา ๑๐ ถ้ามีที่ศึกษาใดอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของสถาบันตั้งแต่สองสถาบันขึ้นไป ซึ่งรวมกันเพื่อประโยชน์ในทางที่มิเป็นที่ยอมรับและที่ศึกษาที่พัฒนาที่ศึกษาของสถาบันให้จัดตั้งองค์การขึ้น

เป็นกลุ่มสถาบันเพื่อค้ำประกันสิทธิบัตรดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ให้นำเป็นไปตมข้อบังคับของคณะรัฐมนตรี
หอวิชาศึกษา

ครัดตั้งและครูผลิตกลุ่มสถาบัน ให้นำเป็นไปตมข้อบังคับของคณะรัฐมนตรี
หอวิชาศึกษา

ครัดข้อประกอบกลุ่มสถาบันและครัดกลุ่มสถาบัน ภาครของประกอบกลุ่ม
สถาบันและครัดกลุ่มสถาบัน และระเขยบทครัดค้ำประกันสิทธิบัตรของสถาบันให้นำเป็นไปตม
ข้อบังคับของคณะรัฐมนตรีหอวิชาศึกษา

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ สถาบัน อาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

(๑) สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน

(๒) วิทยาลัย

(๓) สำนัก

(๔) ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย

สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน อาจแบ่งส่วนราชการเป็นฝ่าย หรือหน่วยงานที่
เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าฝ่าย

วิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนัก/ศูนย์/ภาควิชา คณะวิชา แผนกหรือ
หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาหรือภาควิชา

สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยอาจแบ่ง
ส่วนราชการเป็นแผนก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนก”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน
วิทยาลัย สำนัก และศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยตลอดจน
การแบ่งส่วนราชการในส่วนราชการดังกล่าว ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒/๑**คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่****คณะกรรมการธิการเพิ่มความ เป็นดังนี้**

“มาตรา ๑๒/๑ ถ้ามีกิจการใดอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของสถาบันตั้งแต่สองสถาบันขึ้นไปที่จะร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการและการพัฒนาการศึกษาของสถาบัน ให้จัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นกลุ่มสถาบันเพื่อดำเนินกิจการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การจัดตั้งและการยุบเลิกกลุ่มสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การเลือกประธานกลุ่มสถาบันและกรรมการกลุ่มสถาบัน วาระของประธานกลุ่มสถาบันและกรรมการกลุ่มสถาบัน และระเบียบการดำเนินกิจการของกลุ่มสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓**มีการแก้ไข****คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้**

“มาตรา ๑๓ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ สถาบันจะรับสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการ เข้าสมทบในสถาบันก็ได้และมีอำนาจให้ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือปริญญาตรี แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบ การยกเลิกการสมทบ ของสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการ ให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การควบคุมสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการที่เข้าสมทบในสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔**มีการแก้ไข****คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้**

“มาตรา ๑๔ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อดำเนินกิจการของสถาบัน

นอกจากเงินงบประมาณตามวรรคหนึ่ง สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจมีรายได้ ดังนี้

(๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับจากการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๒) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์เพื่อการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๓) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๔) เงินอุดหนุนจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนอื่นที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น ๆ

ให้สถาบัน~~๓๗๓๓๓๓~~ ๕ หรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่นของสถาบัน

รายได้และเบี่ยงปรับที่สถาบันหรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับจากการดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบัน~~๓๗๓๓๓๓~~ ๕ ได้มาโดยมีผู้ยกให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือการแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันดังกล่าว”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มความ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖/๑ ในสถาบัน ให้มีสภาสถาบันประกอบด้วย นายกสภาสถาบัน กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการที่เป็นผู้แทนภาคเอกชน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการที่เป็นผู้แทนคณาจารย์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้อำนวยการสถาบันเป็นเลขานุการสภาสถาบัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือก นายกสภาสถาบัน
กรรมการสภาสถาบัน วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

นายกสภาสถาบันจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ
และ**ตามที่คณะกรรมการขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ ตามนัยข้อบังคับการประชุมสภา
ผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖** ดังนี้

“มาตรา ๑๖/๑ ในสถาบัน ให้มีสภาสถาบันประกอบด้วย นายกสภาสถาบันเป็น
กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการที่เป็นผู้แทนภาคเอกชน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น กรรมการที่เป็นผู้แทนคณาจารย์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้อำนวยการ
สถาบันเป็นเลขานุการสภาสถาบัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือก นายกสภาสถาบัน
กรรมการสภาสถาบัน วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

นายกสภาสถาบันจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ในสภานี้ให้มีสภาสถาบัน มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ร่างกำหนดนโยบายของสถาบันเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาและต่างประเทศที่ขอขรมวิเทศสัมพันธ์
เพื่อสนับสนุนผู้ขึ้นเป็น สภาคณะในทางที่ข่มวิเทศสัมพันธ์ไปขอขรมวิเทศสัมพันธ์ผู้เรียนให้มีที่ข่มวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติ ที่
สามารถสนับสนุนไปขอขรมวิเทศสัมพันธ์ได้

(๒) ร่างออกระเบียบและข้อบังคับของสถาบันเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของ
สถาบัน

(๓) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน
วิทยาลัย สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย สภาคณะ หรือศูนย์
รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการในส่วนราชการดังกล่าว ต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๔) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญาให้สหประชาชาติ
ขอขรมวิเทศสัมพันธ์ที่ขอขรมวิเทศสัมพันธ์ขอขรมวิเทศสัมพันธ์ที่ขอขรมวิเทศสัมพันธ์

(๕) พิจารณาเสนอหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอนระดับปริญญา

(๖) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญา

(๗) เสนอการรับเข้าสมทบของสถานศึกษาอื่นหรือสถานประกอบการ เพื่อการจัด การศึกษาร่วมกัน รวมทั้งการยกเลิกการสมทบ กับเสนอการจัดตั้งและการยุบเลิกกลุ่มสถาบัน ต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๘) สรรหาบุคคลเสนอต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ดำเนินการเพื่อ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบัน

(๙) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหารายได้ ออกข้อบังคับและข้อระเบียบและ ข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน

(๑๐) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสถาบัน

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำ การใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสถาบัน

(๑๑/๑) เสนอการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษต่อ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๑๑/๒) แต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ พิเศษ

(๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบัน ที่มีได้ระบุให้เป็นของผู้ใด โดยเฉพาะ

ขอเสนอให้สภาสถาบันฯ มีมติให้สภาสถาบันฯ มีอำนาจและหน้าที่ เช่น เติบโตด้วยตนเอง ครอบคลุมพื้นที่ที่กว้างไกลโดยให้บัณฑิตที่เติบโตด้วยตนเองที่ของ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์ และสภาสถาบันฯ ได้ขอเสนอขอรับบริหาร ราชการที่สภาสถาบันฯ ใช้บังคับโดยอนุโลม

องค์ประกอบของสภาสถาบันฯ มีดังนี้ คณะกรรมการสภาสถาบันฯ คณะกรรมการบริหาร วิทยาลัยการอาชีพ สภาสถาบันฯ คณะกรรมการสภาสถาบันฯ คณะกรรมการและสภามหาวิทยาลัย สภาสถาบันฯ ภาควิชาต่าง ๆ และสภาสถาบันฯ ให้บัณฑิตที่เติบโตด้วยตนเองที่ของ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์ ได้ขอเสนอขอรับบริหาร ราชการที่สภาสถาบันฯ ใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามที่ที่พินิตในสัญญาที่สภาสถาบันฯ

ขอเสนอให้สภาสถาบันฯ ได้ทำเรื่องเสนอขอรับบริหาร ราชการที่สภาสถาบันฯ ใช้บังคับโดยอนุโลม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๘**คณะกรรมการการตัดออก**

“มาตรา ๑๘ ประกอบกับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสองให้สภาสถาบันของสภาสถาบันทบวงมหาวิทยาลัย มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อแต่งตั้งหรือถอดถอนสมาชิกสภาสถาบันหรือที่ปรึกษาของคณะกรรมการสภาสถาบันซึ่งมีมติ

(๒) แต่งตั้งหรือถอดถอนสมาชิกสภาสถาบันหรือที่ปรึกษา ซึ่งช่วยสภาสถาบันหรือที่ปรึกษา คณะสภาสถาบันหรือที่ปรึกษา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙**มีการแก้ไข****คณะกรรมการการแก้ไข เป็นดังนี้**

“มาตรา ๑๙ ให้มีผู้อำนวยการสถาบันคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และจะให้มีรองผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันหรือมีทั้งรองผู้อำนวยการสถาบันและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑

ผู้อำนวยการสถาบันมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบันจากครูหรือคณาจารย์ประจำของสถาบันผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบันจากครูหรือคณาจารย์ประจำของสถาบันผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๒

เมื่อผู้อำนวยการสถาบันพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการสถาบันและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันพ้นจากตำแหน่งด้วย

ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน และผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินวิทยฐานะตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง และหรือกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยอนุโลม จนกว่าจะมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาและกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาโดยเฉพาะ”

ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอให้ตัดข้อความตอนท้ายของวรรคเจ็ด ตามที่คณะกรรมการการได้เพิ่มขึ้นนอก และที่ประชุมเห็นชอบด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรขอให้ตัดข้อความตอนท้ายของวรรค ๗ ที่คณะกรรมการการได้เพิ่มขึ้นนอก เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙ ให้มีผู้อำนวยการสถาบันคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และจะให้มีรองผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันหรือมีทั้งรองผู้อำนวยการสถาบันและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑

ผู้อำนวยการสถาบันมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบันจากครูหรือคณาจารย์ประจำของสถาบันผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบันจากครูหรือคณาจารย์ประจำของสถาบันผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๒

เมื่อผู้อำนวยการสถาบันพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการสถาบันและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันพ้นจากตำแหน่งด้วย

ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน และผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินวิทยฐานะตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง และหรือกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยอนุโลม ~~เช่นที่ว่าด้วยที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและที่กฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือที่กฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ~~”

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๖ ให้ที่ ชื่อ ตำแหน่ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้อำนวยการหน่วยงานที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย ร่วมนั้น และรองผู้อำนวยการ ส่วนราชการ นั้น ที่ วิทยาลัย รองผู้อำนวยการศูนย์ หรือรองผู้อำนวยการหน่วยงานเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน และผู้อำนวยการสำนักเป็นตำแหน่งบุคลากร ทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข เป็นดังนี้

มาตรา ๒๗ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน ผู้ช่วย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการ สำนักงาน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว จะรักษาราชการแทนตำแหน่ง อื่นอีกตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๘

ไม่มีการแก้ไข

**หมวด ๓ คณะจารย์ของสถาบันที่จัด
การศึกษาระดับปริญญา**

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

ไม่มีการแก้ไข

**หมวด ๔ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะของ
สถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญา**

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

คณะกรรมการการตัดออก

“มาตรา ๓๔ คณะกรรมการที่ประกอบด้วยอธิการบดีของสถาบันที่ขอรับตัดออกซึ่งมีอำนาจหน้าที่ให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเทียบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือปริญญาตรีเทียบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาตรีกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำของสถาบันหรือผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน หรือสภาสถาบันในขณะดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

สาขาของปริญญาและหลักเกณฑ์การให้ปริญญาตรีกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๗**มีการแก้ไข****คณะกรรมการการศึกษาธิการแก้ไข เป็นดังนี้**

“มาตรา ๓๗ คณะกรรมการการศึกษาธิการอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีเครื่องหมายของสถาบัน เครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้เครื่องหมายของสถาบันตามวรรคหนึ่ง เพื่อการค้าหรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของสถาบันตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

หมวด ๔/๑ การจัดการอาชีวศึกษาของ**คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่****สถานศึกษาเอกชน และสถานประกอบการ**

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๗/๑**คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่****คณะกรรมการเพิ่มความ เป็นดังนี้**

“มาตรา ๓๗/๑ รัฐต้องสนับสนุนให้มีความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระหว่างสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาเอกชน และสถานประกอบการ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ตัดความที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ออกทั้งมาตรา ดังนี้

“มาตรา ๓๗/๑ รัฐต้องสนับสนุนให้มีความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระหว่างสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาเอกชน และสถานประกอบการ”

มาตรา ๓๗/๒**คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่****คณะกรรมการเพิ่มความ เป็นดังนี้**

“มาตรา ๓๗/๒ การจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาเอกชนและสถานประกอบการ ให้มีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

การกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการศึกษาธิการกำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๗/๓ **คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่**
คณะกรรมการเพิ่มความ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๗/๓ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาให้จัดตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๗/๔ **คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่**
คณะกรรมการเพิ่มความ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๗/๔ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาอาจได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐในด้านวิชาการ

(๒) การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี สำหรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) สิทธิและประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด”

ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการขอแก้ไขถ้อยคำใน(๒)ตอนท้ายจากคำว่า “กฎหมาย” เป็น “ประมวลรัษฎากร” และที่ประชุมเห็นชอบด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการและตามที่คณะกรรมการขอแก้ไขถ้อยคำ ดังนี้

“มาตรา ๓๗/๔ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาอาจได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐในด้านวิชาการ

(๒) การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี สำหรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามที่ กฎหมายประมวลรัษฎากรกำหนด

(๓) สิทธิและประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด”

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๙

ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามนัยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ ปรากฏว่า คณะกรรมาธิการได้ขอเพิ่มเติมถ้อยคำในมาตรา ๑๖/๑ วรรคแรกความว่า “ในสถาบัน ให้มีสภาสถาบันประกอบด้วย นายกสภาสถาบัน กรรมการโดยตำแหน่ง ....” โดยขอเพิ่มเติมถ้อยคำว่า “เป็น” ระหว่างคำว่า “นายกสภาสถาบัน” กับคำว่า “กรรมการโดยตำแหน่ง” ซึ่งเมื่ออ่านรวมแล้วจะได้ความว่า

“มาตรา ๑๖/๑ ในสถาบัน ให้มีสภาสถาบันประกอบด้วย นายกสภาสถาบันเป็น กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการที่เป็นผู้แทนภาคเอกชน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการที่เป็นผู้แทนคณาจารย์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้อำนวยการสถาบันเป็น เลขาธิการสภาสถาบัน

ฯลฯ _____ ฯลฯ ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำขึ้นใหม่ของ คณะกรรมาธิการ

ต่อจากนั้น ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำอีก จึงเป็นอันจบ การพิจารณาในวาระที่สอง

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัตินี้ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

*****

* ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ กำหนดว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๕ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาดังนี้สมาชิก อาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

การอาชีวศึกษา : การแข่งขันเศรษฐกิจไทยภายใต้สถานการณ์ใหม่ของโลก¹

ในภาวะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน จึงเป็นปัจจัยเหตุที่ทำให้ระบบ กระบวนการ แนวคิด และวิธีคิดแบบเดิม ๆ ไม่สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบกระบวนการ แนวคิดและทิศทางการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนของชาติ เพราะคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีภาระหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทุกระดับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๙) ซึ่งได้กำหนดให้มีแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการอุดมศึกษา และแผนพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นที่จะพัฒนาหรือขับเคลื่อนสังคมไทยให้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ซึ่งเป็นสังคมเศรษฐกิจบนฐานความรู้ (Knowledge - Based Economy : KBE)

การจัดการอาชีวศึกษา จึงเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย การอาชีวศึกษาเป็นระบบการผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งด้านคุณภาพและปริมาณให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สังคมประเทศ ตลาดแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการและให้ผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจ สามารถสร้างงานอาชีพให้ตนเองได้

ประสิทธิภาพและทิศทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา :

จากทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก การจัดการด้านการอาชีวศึกษา จึงต้องพัฒนาระบบแนวคิด กระบวนการผลิต และพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา) ได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. ๒๕๔๕ และปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมุ่งเน้นความต้องการ (Demand Driven) และมาตรฐานสมรรถนะอาชีพ ความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ ทิศทางในการพัฒนาประเทศ และพัฒนาศักยภาพของบุคคล โดยพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ถ่ายโอน และเชื่อมโยงความรู้จากภายนอก สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ระหว่างผู้ประกอบการ องค์กรอาชีพ และกลุ่มวิชาชีพในพื้นที่ กับสถาบัน การอาชีวศึกษาเพื่อให้อีื้อต่อการเรียนรู้แบบทวิภาคีและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เฉพาะสาขาที่เป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย เพื่อเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาสากล โดยสนับสนุนให้เปิดสอน และฝึกอบรม

---

¹ บัญญัติ ลาชโรจน์ “การอาชีวศึกษา : การแข่งขันเศรษฐกิจไทยภายใต้สถานการณ์ใหม่ของโลก” .บทความ. เข้าถึงได้จาก <http://www.ttc.ac.th>. ๒๕๔๗

บางสาขาที่ขาดแคลนได้แก่ (๑) เทคโนโลยีการประมงน้ำลึก (๒) เทคโนโลยีการข้าว (๓) เทคโนโลยีการยางพารา (๔) เทคโนโลยีมันสำปะหลัง และ (๕) การพาณิชย์นาวี

นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังได้มีการพัฒนาหลักสูตรสาขาเกษตรกรรม และสาขา คหกรรม เพื่อเชื่อมโยงความรู้กับสาขาอื่น เช่น เคมีปฏิบัติ และรังสีวิทยา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติงานได้ตั้งแต่กระบวนการด้านวัตถุดิบไปจนถึงตลาดของผู้บริโภคอย่างครบวงจร ในทาง ภาคใต้ของประเทศได้ส่งเสริมให้จัดทำอาหารฮาลาลในภาคใต้ โดยการแปรรูปอาหารให้ถูกต้องตาม หลักศาสนาอิสลาม เพื่อส่งไปจำหน่ายในตลาดของประเทศมุสลิมต่อไป โดยได้กำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลก เพราะประเทศไทยมีจุดแข็งคือเป็นประเทศเกษตรกรรม

จากผลการดำเนินงานการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษา พบว่า การผลิต กำลังคนด้านการอาชีวศึกษาไม่สนองตอบตลาดแรงงานเท่าที่ควร โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรม บางกลุ่ม เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า อัญมณีและ เครื่องประดับ และ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องไฟฟ้า รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ใน การพัฒนา นอกจากนี้แล้วยังได้กำหนดอุตสาหกรรมที่เป็นเป้าหมายของประเทศไทยไว้ ๕ กลุ่มคือ (๑) การเป็นครัวของโลก (๒) การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย (๓) การเป็นศูนย์กลาง แพชั่นของเอเชีย (๔) เป็นฐานการผลิตยานยนต์ของเอเชีย และ (๕) ศูนย์กลางการออกแบบ กราฟฟิกของโลก จะเห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ของประเทศที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ นับเป็นภารกิจของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สำคัญ โดยต้องสร้างองค์ความรู้สร้างคนที่มีศักยภาพ เพื่อเชื่อมโยงและถ่ายทอดความรู้แบบบูรณาการในการที่จะพัฒนาสังคมไทยเพื่อแข่งขันกับสังคมโลก

สรุป จากระบบแนวคิด วิชิต และทิศทางในการพัฒนาการอาชีวศึกษา นับเป็น ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการขับเคลื่อนสังคมไทยเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลกใหม่และมีศักยภาพที่สามารถแข่งขันเวทีโลกได้ การจัดการเรียนรู้ การฝึกทักษะ การสร้างกระบวนการคิดที่เป็นระบบ นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความรู้ ขับเคลื่อนสังคมไทยและสังคม ประเทศให้เข้มแข็ง ผู้รับผิดชอบในการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของประเทศทั้งภาครัฐ และเอกชนจะต้องสร้างความตระหนัก ความพยายามและหวังผลสัมฤทธิ์ของการอาชีวศึกษาใน ทิศทางใหม่ โดยจัดการเรียนรู้ การฝึกทักษะการอบรม และสร้างทัศนคติต่ออาชีพ ให้สอดคล้องกับ สภาพความต้องการของตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจของประเทศภายใต้สถานการณ์ใหม่ของโลก และให้ผู้เรียนสามารถสร้างงานอาชีพด้วยตนเองได้ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เข้มแข็งและมีคุณภาพ ๓ ด้าน คือ (๑) เป็นสังคมแห่งคุณภาพ และภูมิปัญญา (๒) เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และ (๓) เป็นสังคม ที่สมานฉันท์ และเอื้ออาทรต่อกัน กล่าวคือ ระบบการศึกษาไทยจะต้องสร้างคนดี คนเก่ง และ มีความสุข สามารถดำรงชีพในสถานการณ์จริงของอาชีพ และเรียนรู้ตลอดชีวิต

การปฏิรูปการอาชีวศึกษา

การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศและเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอาชีวศึกษา เป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของการขยายตัวด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งรู้จักนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ และเมื่อโลกเป็นสากลมากขึ้น การที่ประเทศไทยจะแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้นั้น การอาชีวศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำประเทศไทยเข้าสู่การแข่งขันในโลกยุคคลื่นแห่งความรู้ หรือยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

เนื่องจากรัฐบาลจะต้องใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุขโดยทั่วหน้า กรมอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของรัฐที่มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน จึงจำเป็นต้องจัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา ระยะที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ตลอดจนความสอดคล้องของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ นั้น จึงขอกำหนดวิสัยทัศน์นโยบาย ตลอดจนแนวทางการดำเนินการ เพื่อปฏิรูปการอาชีวศึกษา ดังปรากฏในเอกสารฉบับนี้

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแก่ครูใหญ่ โรงเรียนและนักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๐ มีความว่า

“การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้โดยสะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว”

วิสัยทัศน์กรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาเป็นองค์กรที่มุ่งมั่นในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยรวมสถานศึกษาขึ้นเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา ให้เป็นศูนย์แห่งความสมานฉันท์ ที่จะเกื้อกูลทรัพยากรต่อกัน ให้เกิดความแข็งแกร่งในทุกสาขาวิชาชีพ เพื่อสร้างคุณภาพในการผลิตกำลังคนตั้งแต่ระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ความต้องการของตลาดแรงงาน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

นโยบายกรมอาชีวศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

พันธกิจการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ในทุกสาขาวิชาชีพ อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ

เนื่องจากการอาชีวศึกษาหรือการศึกษาวิชาชีพเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศจะต้องเริ่มจากพื้นฐานของการประกอบอาชีพ สร้างผลผลิตและรายได้ของประชาชน

การจัดการอาชีวศึกษาหรือการศึกษาวิชาชีพให้เป็นที่พึงของเยาวชนและประชาชน เพื่อนำพาไปสู่การสร้างงานสร้างอาชีพอย่างแท้จริงนั้น มีแนวทางที่สำคัญ ๒ ประการ ได้แก่

๑. ความสอดคล้อง การจัดการอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนและสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยพิจารณาจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นตัวตั้ง มิใช่ความต้องการของสถานศึกษาเป็นตัวตั้ง ในปัจจุบันการพัฒนาเศรษฐกิจจะต้องเริ่มจากประชาชน สถาบันครอบครัว ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นเศรษฐกิจในระดับจุลภาคให้มีความเข้มแข็ง อันจะส่งผลต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศหรือเศรษฐกิจในระดับมหภาคต่อไป

๒. คุณภาพ คุณภาพของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งคือ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพหรือสามารถทำงานได้จริง โดยไม่ต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม ซึ่งการฝึกทักษะต้องให้ความสำคัญประเด็นต่อไปนี้

๒.๑ ฝึกทักษะวิชาชีพในทุกระดับในเชิงบูรณาการ ไม่มองการศึกษาวิชาชีพเป็นแบบแยกส่วน เนื่องจากในสภาพความเป็นจริงนั้นการประกอบอาชีพมิได้มีการแยกส่วน เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพก็ไม่ได้มีการแยกส่วนเช่นกัน ดังนั้นองค์ความรู้หรือทักษะวิชาชีพที่ผู้เรียนเรียนรู้จึงควรจัดให้มีการบูรณาการ ซึ่งอาจเป็นการบูรณาการระหว่างประเภทวิชาหรือ

ระหว่างสาขาวิชาที่เชื่อมโยงกันตามลักษณะของอาชีพหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นหลักสูตร การอาชีวศึกษาในแต่ละหลักสูตรจึงไม่ควรใช้หลักสูตรสำเร็จเพียงชุดเดียว อาจจัดได้หลายๆ ชุดตาม ความเหมาะสม มีความยืดหยุ่น หลากหลาย แต่อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด

๒.๒ เพิ่มทักษะในส่วนของการบริหารจัดการ เนื่องจากในการประกอบอาชีพ จริงในสถานการณ์จริงนั้น นอกเหนือจากทักษะเชิงวิชาชีพแล้ว ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้ เกี่ยวกับการบริหารจัดการเชิงการตลาด การเงิน การบัญชี รวมทั้งการบริหารงานบุคคล ตามสมควร ทักษะดังกล่าว เป็นส่วนส่งเสริมความสำเร็จในการประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก จึงควร จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสมควร เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ

นโยบายข้อที่ ๑ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ อาชีวศึกษา

การบริหารจัดการอาชีวศึกษาต้องเป็นไปอย่างมีเอกภาพด้านนโยบาย มีองค์กรระดับชาติรองรับ มีการกระจายอำนาจสู่ระดับปฏิบัติ เร่งรัดผลักดันการรวมกลุ่ม สถานศึกษาเพื่อร่วมกันบริหารจัดการในรูปแบบสถาบันการศึกษา และสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม

แนวการดำเนินการ

เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากการศึกษา ชั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา การจัดการอาชีวศึกษาจึงควรเป็นลักษณะเฉพาะโดยจะต้องผลักดันให้ เกิดเป็นองค์กรอีกหนึ่งองค์กรของกระทรวงการศึกษาธิการ นอกเหนือจากองค์กรหลัก ๔ องค์กร ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ คือ **คณะกรรมการการอาชีวศึกษา** การ บริหารจัดการการอาชีวศึกษาแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เป็นคณะกรรมการระดับชาติ มีองค์กรที่เป็นนิติบุคคลคือ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษารองรับการดำเนินงาน มีภาระหน้าที่หลักดังนี้

- ๑.๑ กำหนดนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพของประเทศ
- ๑.๒ การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษาไปยังสถาบันการ อาชีวศึกษา
- ๑.๓ การกำหนดมาตรฐานกลางและควบคุมคุณภาพการอาชีวศึกษาและ การฝึกอบรมวิชาชีพ
- ๑.๔ การจัดระบบความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม ในการ พัฒนาการอาชีวศึกษา

๒. สถาบันการอาชีวศึกษา

มีลักษณะที่สำคัญดังนี้

๒.๑ เป็นการรวมกลุ่มของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตบริการที่กำหนด

๒.๒ การบริหารสถาบันการอาชีวศึกษาให้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา โดยให้จัดตั้งสำนักงานอธิการบดี ณ วิทยาลัยใดวิทยาลัยหนึ่ง

ภาระหน้าที่ที่สำคัญของสถาบันการอาชีวศึกษา

๒.๑ สำรวจความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานในพื้นที่บริการที่กำหนด เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษา ผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในแต่ละภูมิภาคนั้นๆ

๒.๒ กำหนดภาระหน้าที่ของแต่ละวิทยาลัยในสถาบันการอาชีวศึกษา ที่จะจัดการศึกษาในระดับและประเภทใดบ้างที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๒.๓ กำหนดแผนการรับนักเรียน นักศึกษา ของแต่ละวิทยาลัยหรือวิทยาเขตในสถาบันนั้นๆ

๒.๔ จัดให้มีการวัดผลประเมินร่วมกัน

๒.๕ จัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาของแต่ละสถาบัน โดยอาจมีความแตกต่างจากหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาอื่น เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละภูมิภาคนั้น

๒.๖ จัดให้มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษา เช่น คน วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่างๆ ให้สามารถไปสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ ระหว่างวิทยาเขตต่างๆ ภายในสถาบัน

๒.๗ กำหนดมาตรฐานและควบคุมคุณภาพการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานกลาง

๓. สถานศึกษา

เป็นการจัดการศึกษาในวิทยาลัยต่างๆ ในสถาบันการอาชีวศึกษา ดังนั้น วิทยาลัยจึงยังคงมีสถานภาพ และภาระหน้าที่ในการจัดการอาชีวศึกษาสนองความต้องการของตลาดแรงงานในระดับท้องถิ่นต่อไป โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก แต่มุ่งเน้นการรวมกลุ่มกันเพื่อกำหนดเป้าหมายการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกัน และการสร้างมาตรฐานร่วมกัน การใช้ทรัพยากรร่วมกัน

นโยบายข้อที่ ๒ ปฏิรูปหลักสูตรอาชีวศึกษา

หลักสูตรอาชีวศึกษาต้องเป็นหลักสูตรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง มีลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ (Multi-Disciplinary) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ (Competency) ตามมาตรฐานอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ

แนวการดำเนินการ

หลักสูตรอาชีวศึกษาต้องมีการปรับปรุงใหม่โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกและกว้าง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้จริง (Solid Knowledge to Solid Practice) ดังนั้น หลักสูตรการอาชีวศึกษา ที่ปรับปรุงใหม่จึงควรมีลักษณะดังนี้

๑. เพิ่มการฝึกทักษะวิชาชีพให้มากขึ้น

๒. เน้นการฝึกในสถานประกอบการจริงภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง **ดังนั้น**

ในปีการศึกษา ๒๕๔๕ สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (DVT.) ให้ได้อย่างน้อย ๑ สาขาวิชา เพราะขณะนี้ยังมีสถานศึกษาอีก ๑ ใน ๓ ของกรมอาชีวศึกษาที่ยังไม่สามารถสนองนโยบายดังกล่าวได้

๓. จัดหลักสูตรการอาชีวศึกษาในลักษณะของการบูรณาการ ซึ่งควรเป็นการบูรณาการความรู้และทักษะวิชาชีพทั้งในระหว่างประเภทวิชา หรือสาขาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกและกว้าง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย

นโยบายข้อที่ ๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สังคมไทยจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

๑) ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย

๒) ปฏิรูปการเรียนรู้เพิ่มพูนความเข้มแข็งของสังคมไทย

๓) ปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคโลกาภิวัตน์

๔) ปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครู บิดา มารดา

ผู้ปกครอง และสังคมไทย

๕) ปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ....

แนวการดำเนินการ

เพื่อให้การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเป็นไปตามความต้องการของสังคม ควรดำเนินการดังนี้

๑. การจัดการเรียนอาชีวศึกษา การเรียนในห้องเรียน มิใช่การเรียนรู้อย่างแท้จริง

เพราะการเรียนเฉพาะในห้องเรียนย่อมไม่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียน

การสอนทางด้านอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริง สิ่งแวดล้อมจริง จากบุคคลที่มีความรู้จริง และสังคมจริง

๒. ไม่จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่แยกกันโดยสิ้นเชิง ควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง เนื่องจากในการประกอบอาชีพจริง ไม่มีการแยกส่วนเพราะเทคโนโลยีและศาสตร์แต่ละสาขาวิชาไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน

ในการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งครูและผู้เรียน จะต้องปฏิรูปด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย ดังนี้

บทบาทครู ครูจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูจะต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ ใฝ่รู้ เข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการพร้อมกับนักเรียน นักศึกษา ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ

๑. เพื่อตามให้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
๒. เพื่อนำไปถ่ายทอดแก่นักเรียน นักศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของผู้เรียน ตัวผู้เรียนเองในฐานะที่ถือได้ว่ามีความสำคัญที่สุดสำหรับการจัดการเรียนการสอน จะต้องมียุทธศาสตร์อย่างน้อย ๕ ประการ ได้แก่

๑. ได้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
๒. มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
๓. มีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีความสุข
๔. เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้
๕. เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

หากมีการจัดกระบวนการเรียนรู้เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวม หรือที่เรียกว่า บูรณาการตามที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ย่อมส่งผลให้ได้คนไทยที่เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และเป็นนักวิชาชีพที่มีคุณภาพอย่างแน่นอน คุณสมบัติ ๓ ประการ ต่างเป็นปัจจัยเกื้อกูลอาศัยซึ่งกันและกัน

นโยบายข้อที่๔ ปฏิรูปสถานศึกษา

สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในสังคมทั้งด้านเทคโนโลยีและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

แนวการดำเนินการ

๑. การเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี เนื่องจากสังคมปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สถานศึกษาจะต้องสร้างความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

๒. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) สถานศึกษาต้องพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

๒.๑ เปิดรับความเปลี่ยนแปลงของสังคม และให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาหาความรู้ โดยสถานศึกษาต้องพัฒนาสื่อแห่งการเรียนรู้ สนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม เช่น สร้าง IT Network ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายในท้องถิ่นกับระดับชาติตลอดจนนานาชาติได้ รวมทั้งร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ผลิตสื่อแห่งการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาครูอาจารย์ของสถานศึกษา

๒.๒ ครู อาจารย์ ต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้เพื่อการเรียนการสอน โดยนโยบายของกรมอาชีวศึกษา คือ **ครูอาจารย์ทุกคนต้องได้รับการศึกษาอบรม อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง** ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพครูต้องปรับแนวคิดและแนวทางปฏิบัติงานที่สำคัญดังนี้

๒.๒.๑ ปรับวิสัยทัศน์ โดยคิดใหม่ว่าการศึกษาเท่านั้นที่จะแก้ปัญหาวิกฤตของสังคมไทยได้

๒.๒.๒ ปรับวิธีการปฏิบัติงาน โดยถือว่านักเรียนคือศูนย์กลางของการเรียนการสอน

๒.๒.๓ พัฒนาความก้าวหน้าของวิชาชีพครู โดยการเพิ่มศักยภาพของวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

นโยบายข้อที่ ๕ ปฏิรูประบบคุณภาพ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา
การจัดการอาชีวศึกษาต้องทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความพร้อมด้วยทักษะพื้นฐาน (Basic Skill) เช่น ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ ทักษะวิชาชีพ (Technical Skill) และทักษะความเป็นมนุษย์ (Human Skill) จำเป็นต้องมีระบบการควบคุมประเมิน และเสริมสร้างคุณภาพมาตรฐานการอาชีวศึกษา ทั้งในระดับชาติ ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา

แนวการดำเนินการ

ให้จัดระบบคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาเป็น ๓ ระดับคือ

๑. **ระดับชาติ** ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ

กำหนดมาตรฐานกลาง เพื่อเป็นกลไกในการกำกับและประเมินมาตรฐานของ
สถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่ง

๒. ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอาชีวศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่

๒.๑ ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมมาตรฐานอาชีวศึกษาของสถานศึกษา
ในสถาบันฯ ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานระดับชาติกำหนด และรายงานต่อคณะกรรมการ
ระดับชาติ

๒.๒ จัดระบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและสถานประกอบการที่
จัดการอาชีวศึกษาในเขตบริการ

๒.๓ จัดระบบเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ของสถาบันฯ

๒.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาภายในสถาบันฯ
ให้เป็นไปตามมาตรฐานกลาง

๒.๕ เตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินจากภายนอก

๓. ระดับสถานศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพในทุกปีและทำรายงาน
เสนอต่อคณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ทั้งนี้โดยให้ยึดหลัก

๓.๑ ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร
ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน ควรเน้นการ
ประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ สถานศึกษาควรจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อน
เริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี

สรุป

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะ
ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความ
ท้าทายจากกระแสโลกาภิวัตน์ โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว
ได้แก่ คุณภาพของคน

**การมอบวิสัยทัศน์กรมอาชีวศึกษา นโยบาย ตลอดจนแนวดำเนินการของ
กรมอาชีวศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการอาชีวศึกษาให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
กรมอาชีวศึกษาในครั้งนี้ มีเป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือ เพื่อให้เกิดจุดเริ่มต้นสำหรับการจัดทำ
แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา ระยะที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เพื่อนำไปสู่การกำหนด
พันธกิจ เป้าหมาย/ตัวชี้วัด กลยุทธ์และการจัดทำแผนงาน/โครงการต่อไป.**